

POLSKI ZWIĄZEK JEŹDZIECKI

**PRZEPISY DYSCYPLINY
SPORTOWE RAJDY KONNE
2012**

Obowiązują od 9 marca 2012 roku.

F

Polski Związek Jeździecki prosi wszystkie osoby zaangażowane w jakikolwiek sposób w sporty konne, o przestrzeganie poniżej przedstawionego kodeksu oraz zasady, że dobrostan konia jest najważniejszy.

Dobrostan konia musi być zawsze uwzględniany w sportach konnych i nie może być podporządkowany ani współzawodnictwu sportowemu ani celom komercyjnym.

KODEKS POSTĘPOWANIA Z KONIEM

FEI wymaga, od wszystkich osób zaangażowanych w jakikolwiek sposób w międzynarodowy sport jeździecki, przestrzegania Kodeksu Postępowania z Koniem oraz uznania i zaakceptowania zasady, że dobro konia zawsze jest najważniejsze i nigdy nie może być podporządkowane rywalizacji sportowej ani wpływom komercyjnym.

1. Dobro konia jest wartością nadrzędną ponad wszelkimi innymi wymaganiami na wszystkich etapach treningu i przygotowań konia do startu w zawodach.
  - a) Prawidłowe postępowanie z koniem
Warunki stajenne, karmienie i trening muszą być zgodne z zasadami prawidłowego postępowania z koniem oraz nie mogą zaburzać jego dobrostanu. Nie będzie tolerowane jakiegokolwiek postępowanie, które może spowodować cierpienie fizyczne lub psychiczne konia podczas trwania zawodów lub poza nimi.
  - b) Metody treningowe
Konie mogą być poddawane jedynie takiemu treningowi, który odpowiada ich możliwościom fizycznym i poziomowi dojrzałości do danej dyscypliny. Nie mogą być poddawane żadnym metodom szkoleniowym, które są brutalne i powodują strach, lub do których konie nie zostały odpowiednio przygotowane.
  - c) Kucie i sprzęt
Dbałość o kopyta i kucie musi spełniać wysokie standardy. Sprzęt musi być tak zaprojektowany i dopasowany, aby uniknąć ryzyka uszkodzenia ciała.
  - d) Transport
Podczas transportu konie muszą być w pełni zabezpieczone przed urazami i innymi zagrożeniami zdrowia. Pojazd musi być bezpieczny, dobrze wentylowany, utrzymany w wysokim standardzie technicznym, regularnie dezynfekowany i prowadzony przez kompetentnych kierowców. Kompetentna towarzysząca obsługa musi być zawsze gotowa do zaopiekowania się koniem.
  - e) Przejazd
Wszystkie transporty koni muszą być starannie zaplanowane. Muszą być uwzględnione regularne przerwy na odpoczynek z dostępem do pożywienia i wody – zgodnie z aktualnymi wytycznymi FEI.
2. Konie i zawodnicy muszą być prawidłowo wytrenowani, przygotowani i zdrowi zanim zostaną dopuszczeni do zawodów.
  - a) Właściwe przygotowanie i kwalifikacje
Tylko właściwie przygotowane konie i zawodnicy o potwierdzonych umiejętnościach mogą brać udział w zawodach.
  - b) Stan zdrowia
Żaden koń wykazujący oznaki choroby, kulawizny lub innych znaczących dolegliwości czy wcześniej występujących zaburzeń nie może zostać dopuszczony do startu lub

kontynuować udziału w zawodach, jeżeli będzie to zagrażało dobrostanowi konia. W przypadku jakichkolwiek wątpliwości należy zwrócić się po opinię do lekarza weterynarii

c) Doping i leczenie

Stosowanie środków dopingujących i leków jest poważnym nadużyciem dobrostanu konia i nie będzie tolerowane

Po jakimkolwiek leczeniu weterynaryjnym należy zapewnić koniowi wystarczająco długi czas na pełny powrót do zdrowia, przed ponownym udziałem w zawodach.

d) Zabiegi chirurgiczne

Nie są dozwolone jakiegokolwiek zabiegi chirurgiczne, które zagrażają dobrostanowi danego konia lub bezpieczeństwu innych koni i/lub zawodników uczestniczących w zawodach.

e) Cięża/ Klacze po niedawnym porodzie

Nie mogą startować w zawodach ciężarne klacze po upływie czwartego miesiąca ciąży ani klacze ze źrebkiem.

f) Nadużycie pomocy

Nie będzie akceptowane okrucieństwo wobec konia przy użyciu naturalnych pomocy jeździeckich lub pomocy dodatkowych (np. bat, ostrogi, itp.).

3. Zawody nie mogą naruszać dobrostanu konia

a) Tereny zawodów

Konie mogą być trenowane i startować wyłącznie na odpowiedniej i bezpiecznej nawierzchni. Wszystkie przeszkody muszą być zaprojektowane z myślą o bezpieczeństwie konia.

b) Podłoże

Wszystkie nawierzchnie, po których konie chodzą, trenują lub rywalizują muszą być zaprojektowane i utrzymane tak, aby ograniczyć czynniki mogące prowadzić do kontuzji. Należy zwrócić szczególną uwagę na przygotowanie, skład i utrzymanie nawierzchni.

c) Ekstremalne warunki pogodowe

Zawody nie mogą być rozgrywane w ekstremalnych warunkach pogodowych, jeśli mogą być zagrożone dobrostan lub bezpieczeństwo koni. Muszą być zabezpieczone środki niezbędne do szybkiego schłodzenia koni zaraz po zakończeniu przejazdu w konkursie.

d) Stajnie podczas zawodów

Stajnie muszą być bezpieczne, higieniczne, komfortowe, dobrze wentylowane i o wystarczających wymiarach dla typu i usposobienia konia. Zawsze musi być dostępna czysta, dobrej jakości i odpowiednia pasza oraz ściółka, świeża woda do picia i woda gospodarcza.

e) Odpowiednia kondycja do podróży

Po zawodach koń musi być w dobrej kondycji przed podróżą powrotną, zgodnie z wytycznymi FEI.

4. Należy dołożyć wszelkich starań, aby zapewnić koniom odpowiednią opiekę po zakończeniu zawodów oraz humanitarne traktowanie po zakończeniu kariery sportowej.

a) Leczenie weterynaryjne

Na terenie zawodów zawsze musi być dostępna profesjonalna opieka weterynaryjna. Jeśli koń jest kontuzjowany lub przemęczony podczas zawodów, jeździec musi zaprzestać jazdy, a lekarz weterynarii musi zbadać konia.

b) Skierowanie do kliniki dla koni

W razie konieczności koń powinien zostać przetransportowany ambulansiem do najbliższej, odpowiedniej kliniki dla koni w celu dalszego diagnozowania i leczenia. Kontuzjowane konie muszą przed transportem otrzymać właściwą wspomagającą pomoc lekarsko-weterynaryjną.

c) Urazy podczas zawodów

Przypadki urazów podczas zawodów powinny być monitorowane. Jakość podłoża, częstość konkursów i jakiegokolwiek inne czynniki ryzyka powinny być dokładnie analizowane, aby wskazać drogę zminimalizowania ryzyka występowania urazów.

d) Eutanazja

Jeśli urazy są bardzo poważne, z humanitarnych powodów i jedynie w celu zmniejszenia cierpienia, koń może zostać poddany eutanazji przez lekarza weterynarii, tak szybko, jak to możliwe.

e) Emerytura

Należy dołożyć wszelkich starań, aby zapewnić koniom godne i humanitarne traktowanie po zakończeniu kariery sportowej i przejściu na emeryturę.

5. FEI wzywa wszystkie osoby zaangażowane w sport jeździecki do osiągnięcia najwyższego możliwego poziomu wiedzy w ich specjalności w zakresie opieki i postępowania z koniem biorącym udział w zawodach.

Pełen tekst tego Kodeksu można otrzymać z Międzynarodowej Federacji Jeździeckiej: Federation Equestre Internationale, HM King Hussein I Building, Chemin des Delibes 9, 1006 Lausanne, Switzerland. Telefon: +41 21 310 47 47. Kodeks jest dostępny w języku angielskim i francuskim.. Kodeks jest także dostępny na stronie internetowej FEI: www.fei.org

SPIS TREŚCI

PREAMBUŁA

Rozdział I. Zawody w rajdach konnych

Artykuł 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 2. TRASA

Artykuł 3. OZNAKOWANIE TRASY

Artykuł 4. PRZESZKODY

Artykuł 5. MODYFIKACJA TRASY

Artykuł 6. ZASADY STARTU

Artykuł 7. CZAS PRZEJAZDU

Artykuł 8. POMIAR CZASU

Artykuł 9. CHODY

Artykuł 10. PROPOZYCJE ZAWODÓW

Artykuł 11. WYPRZEDZANIE ZAWODNIKÓW MAJĄCYCH TRUDNOŚCI NA PRZESZKODZIE LUB NA TRASIE

Artykuł 12. ZAWODNICZY WYELIMINOWANI / ZDYSKWALIFIKOWANI PODCZAS RAJDU

Artykuł 13. POMOC NA TRASIE

Artykuł 14. POMOC NIEDOZWOLONA

Artykuł 15. UBIÓR ZAWODNIKA

Artykuł 16. RZĄD I SPRZĘT JEŹDZIECKI

Artykuł 17. OKRUCIEŃSTWO WOBEC KONI

Artykuł 18. WAGA

Artykuł 19. KLASYFIKACJA

Rozdział II. Osoby oficjalne na zawodach rajdowych

Artykuł 1. OBOWIĄZKI OSÓB OFICJALNYCH

Artykuł 2. OBSADY OSÓB OFICJALNYCH NA ZAWODACH

Rozdział III. Definicja zawodów rajdowych

Rozdział IV. Przeglądy, badania, kontrola stanu zdrowia koni

Artykuł 1. KONTROLA WETERYNARYJNA

Artykuł 2. PRZEGLĄDY I BADANIA KONI

Artykuł 3. NAGRODA „BEST CONDITION”

Artykuł 4. LECZENIE KONI PODCZAS ZAWODÓW

Rozdział V. Nagrody i ceremonia wręczenia nagród

Artykuł 1. NAGRODY

Artykuł 2. CEREMONIA WRĘCZENIA NAGRÓD

ANEX I. BRAMKA WETERYNARYJNA

PREAMBUŁA

Aktualnie prezentowane przepisy Dyscypliny Sportowe Rajdy Konne są siódmą edycją, która wchodzi w życie od .....2012 roku. Od tej chwili tracą moc wszystkie inne wcześniej wydane przepisy dotyczące tego samego zagadnienia (inne wydania i wszystkie inne oficjalne dokumenty) Mimo że niniejsze wydanie zawiera szczegółowe przepisy dotyczące Sportowych Rajdów Długodystansowych, to jednak musi być stosowane razem ze Statutem, Przepisami Ogólnym i, Przepisami Weterynaryjnymi. Nie wszystkie możliwe sytuacje mogą być przewidziane w tych Przepisach. W nieprzewidzianych, nadzwyczajnych okolicznościach obowiązkiem Komisji Sędziowskiej i Weterynaryjnej jest podjęcie decyzji w duchu sportowym, możliwie najbliższej intencji prezentowanych w tym wydaniu Przepisów.

Rozdział I. Zawody w rajdach konnych

Artykuł 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Sportowe Rajdy Konne są zawodami jeździeckimi mającymi na celu sprawdzenie szybkości i wytrzymałości konia. Aby osiągnąć sukces na zawodach, jeździec musi posiadać wyczucie tempa oraz umiejętność sprawnego i bezpiecznego prowadzenia konia w terenie. W Sportowych Rajdach Konnych za „konia” uważa się każdego przedstawiciela rodzaju Equus.
2. Zawody składają się z kilku odcinków. Żaden z nich nie może przekraczać 40 km długości i nie powinien być krótszy niż 20 km.
3. Na końcu każdego odcinka musi mieć miejsce obowiązkowy odpoczynek w celu przeprowadzenia badania weterynaryjnego. Długości poszczególnych odcinków i czasy obowiązkowego odpoczynku na bramkach weterynaryjnych powinny być skonsultowane z Przewodniczącym Komisji Weterynaryjnej.
4. W zawodach na dystansie 160 km musi być co najmniej pięć bramek weterynaryjnych oraz badanie końcowe (6 faz). Na wniosek Delegata Technicznego możliwe jest zredukowanie konkursu do 5 faz. Zawody mogą być rozgrywane w ciągu jednego lub kilku dni.
5. W zawodach 3* ogólny czas odpoczynku konia musi wynosić minimum 1 minutę na 1 km. trasy, przy czym przynajmniej jeden okres odpoczynku musi wynosić minimum 50 minut.
6. Minimalny czas odpoczynku w przypadku obowiązkowego powtórnego badania weterynaryjnego nie może być krótszy niż 40 minut.
7. Niezależnie od kolejności i zasad startu, każdy zawodnik jedzie w całym konkursie tak, jak gdyby był sam i jechał na czas.
8. Zawody w rajdach są rozgrywane na czas. Para, która przejedzie wyznaczoną odległość w najkrótszym czasie za wyjątkiem konkursów L, P, N) po pomyślnym przejściu badania na bramce weterynaryjnej w zasadzie zostanie zwycięzcą zawodów. Zawody powinny być tak zorganizowane, aby zawodnicy mogli jechać na czas we własnym tempie. Jednakże z powodu

warunków panujących na trasie zawodów lub innych niekorzystnych czynników, które mogą wpływać na jazdę, Komitet Organizacyjny, po konsultacji z Delegatem Technicznym, może ustalić maksymalny czas przejazdu odcinka lub etapu zawodów oraz czasy zamknięcia bramek weterynaryjnych.

9. Możliwe jest wprowadzenie odcinków trasy z kontrolowaną prędkością i/lub zadaniem chodem. Na każdym etapie rajdu może być tylko jeden odcinek z kontrolowaną prędkością i/lub zadaniem chodem, a jego długość nie może przekraczać 5% długości całej trasy.

Artykuł 2. TRASA

1. Komitet organizacyjny współpracując z delegatem technicznym powinien ustalić wymagającą technicznie trasę, dostosowaną do możliwości terenu. Trasa powinna wprowadzać dodatkowe elementy techniczne, nie ograniczające się wyłącznie do zmian podłoża, terenu, różnicy wzniesień, zmian kierunku i szerokości drogi.

2. Rodzaj terenu oraz różnice wzniesień muszą być wyraźnie określone w propozycjach zawodów.

3. Twarde drogi, przeznaczone do ruchu pojazdów, nie powinny stanowić więcej niż 10 % trasy rajdu.

4. Trudne i bardziej wymagające odcinki trasy zasadniczo powinny znajdować się na początkowych odcinkach rajdu.

5. Odcinek finiszowy musi być na tyle długi i szeroki, aby mogło finiszować kilka koni nie przeszkadzając sobie nawzajem. Linia mety powinna znajdować się możliwie blisko bramki weterynaryjnej.

Artykuł 3. OZNAKOWANIE TRASY

1. Oznakowanie trasy musi być wykonane w taki sposób, aby zawodnik nie miał żadnych wątpliwości którejdy jechać. Do oznakowania można używać chorągiewek, taśm, wskaźników, kredy, farby, itp.

2. Zawodnik musi przejechać trasę w kierunku zaznaczonym na mapie zgodnie z Art. 3.6.

3. Każdy błąd na trasie rajdu musi być skorygowany od miejsca, w którym został popełniony, pod groźbą eliminacji. Jeżeli korekta błędu popełnionego na trasie nie jest możliwa, i/lub jest sprzeczna z dobrem konia, to Komisja Sędziowska może wyznaczyć trasę alternatywną, która będzie wymagała od zawodnika ukończenia, równoważnego pojedynczego odcinka o takiej samej długości i ukształtowaniu terenu, tak aby zawodnik miał możliwość przejścia bramek weterynaryjnych we właściwym porządku i w limicie czasu. W takich przypadkach zawodnik otrzymuje tylko możliwość ukończenia dystansu. Zawodnik taki może otrzymać potwierdzenie ukończenia dystansu, ale nie może kandydować do nagrody „Best Condition” ani być uwzględniony w klasyfikacji zespołowej czy indywidualnej.

4. Do oznakowania określonych odcinków trasy, wyznaczania przeszkód, muszą być użyte chorągiewki graniczne lub inne wskaźniki. Wskaźniki te muszą być respektowane przez

zawodników w każdym miejscu trasy, gdziekolwiek by się nie znajdowały, pod groźbą dyskwalifikacji.

Jeżeli możliwy jest przejazd skrótami trasy, to komitet organizacyjny musi ustawić komisarza nadzorującego poprawność przejazdu.

5. Flagi i znaki kierunkowe służą do wskazywania właściwego kierunku pokonywania trasy oraz pomagają zawodnikowi w odszukaniu drogi. Muszą być one tak umieszczone, aby zawodnik mógł je rozpoznawać nie tracąc na to czasu. Słupki dystansowe powinny się znajdować co 10 km.

6. Przed zawodami każdy zawodnik otrzymuje mapę lub szkice przedstawiające przebieg trasy oraz miejsca wszelkich obowiązujących postojów lub obowiązujących przeszkód.

7. Start i meta każdego etapu muszą być oznakowane odpowiednimi znakami wyraźnie i jednoznacznie.

8. Zatwierdzona mapa trasy skali co najmniej 1:50 000 powinna być udostępniona zawodnikom na odprawie technicznej.

9. Trasa rajdu powinna być oficjalnie ustalona przynajmniej na tydzień przed rozpoczęciem zawodów i musi być zatwierdzona przez delegata Technicznego.

10. Wszystkie oznakowania trasy i przeszkód, które mają być widoczne dla zawodników, powinny znajdować się na swoim miejscu jeden dzień przed zawodami.

11. Odprawa zawodników powinna się odbyć w przeddzień zawodów.

Artykuł 4. PRZESZKODY

1. Definicja

Przeszkoda jest każda naturalna nierówność terenu jak: rów, strome wzniesienie, spadek terenu lub przejście przez wodę, które nie zostało skonstruowane w celu technicznego utrudnienia trasy. Za przeszkodę uważa się tylko to, co jest właściwie oznakowane i zidentyfikowane.

2. Charakter przeszkód

Przeszkody muszą pozostawać w jak największym stopniu w ich naturalnym stanie. W razie potrzeby powinny być wzmocnione, aby pozostały w takim samym stanie przez cały czas trwania konkursu.

3. Droga alternatywna

Odmowa konia na przeszkodach nie powoduje eliminacji zawodnika. Dla zawodników, którzy będą chcieli ominąć przeszkodę musi być przewidziana droga alternatywna. Droga alternatywna musi być wyraźnie oznakowana i omówiona na odprawie technicznej. Jeżeli jest to możliwe droga alternatywna nie powinna wydłużać trasy o więcej niż 500 m.

Artykuł 5. MODYFIKACJA TRASY

1. Po oficjalnym zatwierdzeniu trasy nie można wprowadzać żadnych zmian bez zgody delegata technicznego i komisji sędziowskiej.

2. W wyjątkowych okolicznościach takich jak ulewne deszcze lub upały, gdy jedna lub kilka przeszkód, lub pewne odcinki trasy staną się nieprzejezdne albo niebezpieczne, delegat techniczny, lub w przypadku jego nieobecności komisja sędziowska może zmniejszyć stopień trudności przeszkód lub wytyczyć ich objazdy lub danego odcinka trasy albo skrócić dystans.

3. Jeżeli jest to konieczne komisja sędziowska może opóźnić rozpoczęcie konkursu lub całkowicie go odwołać.

W takim przypadku zawodnicy i/lub szefowie ekip powinni być oficjalnie i osobiście poinformowani o podjętej decyzji najpóźniej na godzinę przed planowanym jego rozpoczęciem.

4. W szczególnych przypadkach dany konkurs lub całe zawody mogą zostać odwołane już po jego/ich rozpoczęciu. Może o tym zdecydować Delegat Techniczny w porozumieniu z Komitetem Organizacyjnym, Przewodniczącym Komisji Sędziowskiej i Przewodniczącym Komisji Weterynaryjnej.

Artykuł 6. ZASADY STARTU

1. Linie startu i mety powinny być wyraźnie i właściwie oznakowane.

2. Koniom nie wolno przekraczać linii startu przed podaniem sygnału.

3. Osoba oficjalna musi się znajdować w dogodnej odległości od linii startu. Może ona zatrzymać zawodnika, który popełnił falstart. Zawodnik taki, pod groźbą dyskwalifikacji, musi zawrócić i ponownie wystartować. Czas jazdy liczy się od chwili podania pierwszego sygnału do startu.

4. Pomiar czasu zawodnika, który nie zgłosił się na start we właściwym czasie, jest rejestrowany tak, jakby wystartował on prawidłowo. Żaden zawodnik nie może wystartować później niż 15 minut po właściwym czasie startu pod kara dyskwalifikacji.

5. Jeżeli nie przewiduje się startu wspólnego, to odstępy czasowe pomiędzy startem poszczególnych zawodników określa komitet organizacyjny. Jednakże, aby uniknąć wzajemnego przeszkadzania sobie przez dwóch zawodników, zaleca się utrzymanie odstępów nie mniejszych niż 2 minuty.

Artykuł 7. CZAS PRZEJAZDU

1. Ustalony przez komitet organizacyjny długości poszczególnych odcinków powinny być podane w propozycjach, aby zawodnicy mogli ustalić tempo pokonywania odcinków trasy. Jednakże, jeżeli warunki pogodowe będą tak trudne, że zagrażą dobrostanowi konia to Sędzia Główny w porozumieniu z Delegatem Technicznym i Przewodniczącym Komisji Weterynaryjnej mogą skrócić lub wydłużyć maksymalny czas jazdy, zmienić całkowity dystans konkursu lub zmienić długość pętli. Zmianie może ulec też czas obowiązkowego odpoczynku konia. W takim przypadku jeźdźcy i/lub szefowie ekip muszą być niezwłocznie o tym powiadomieni.

2. Konkurs każdego dnia zawodów musi być podzielony na przynajmniej dwa odcinki oddzielone obowiązkowym odpoczynkiem.
3. Komitet Organizacyjny po konsultacji z Delegatem Technicznym, musi ustalić dla każdego konkursu maksymalny czas jazdy jak również może również ustalić czasy zamknięcia bramek weterynaryjnych lub określić limity czasu na przebycie poszczególnych odcinków konkursu.

Artykuł 8. POMIAR CZASU

1. Pomiar czasu odgrywa w konkursie zasadniczą rolę. Organizatorzy muszą zapewnić dokładny pomiar i rejestrację godziny startu i ukończenia każdego odcinka trasy przez każdego zawodnika. Pomiar czasu jest dokonywany przez właściwie przeszkolone osoby dysponujące zsynchronizowanymi zegarami.
2. Każdemu zawodnikowi wydaje się kartę czasową.
3. System i/lub osoby notujące czas muszą się znajdować na starcie i na mecie każdego odcinka, aby zanotować czas każdego zawodnika i wpisać go do kart czasowych.
4. Czas liczy się od chwili podania sygnału przez sędziego startera do chwili, gdy startujący koń przekroczy linię mety odcinka oraz do czasu wejścia do bramki weterynaryjnej. Czas liczy się w pełnych sekundach, każda rozpoczęta sekundę liczy się jako następną pełną sekundę.
5. Na bramkach weterynaryjnych pomiar czasu zawodników musi być dokonywany w taki sposób, aby uniknąć opóźnień spowodowanych badaniem kilku koni, które przybyły równocześnie.

Artykuł 9. CHODY

1. O ile propozycje zawodów nie podają inaczej, o chodach (tempie) między startem, a metą każdego odcinka decydują sami zawodnicy. Mogą oni, prowadzić konia w ręku lub iść za nim, ale muszą go dosiadać przy przekraczaniu linii startu i linii mety każdego dnia zawodów pod karą dyskwalifikacji. Zawodnik, który nie przestrzega podanych limitów czasu zostanie ukarany dyskwalifikacją.
2. Rodzaj chodu w Konkursach L, P i N ustala Regulamin Dyscypliny Sportowe Rajdy Konne PZJ.
3. Po wystartowaniu zawodnika, na całej trasie rajdu, żadna inna osoba nie może prowadzić konia lub go dosiadać, pod karą dyskwalifikacji.

Artykuł 10. PROPOZYCJE ZAWODÓW

1. W publikowanych przez komitet organizacyjny propozycjach zawodów nie ma potrzeby powtarzania artykułów z przepisów ogólnych lub przepisów rajdowych. Wystarczy, że będą one podawały kategorie zawodów, dystanse, szybkość, limit czasu, limit czasu każdego odcinka, zasady klasyfikacji, zasady startu, sposoby oznakowania trasy, zasady postępowania na obowiązkowych odpoczynkach, mapę trasy i ewentualne przeszkody.

2. Oprócz warunków konkursu (tj. terminu zamknięcia zgłoszeń, miejsca i godziny startu, liczby odcinków oraz czasu trwania obowiązkowych postojów, opłat wpisowych, nagród, itp.) wskazane jest też podanie spraw organizacyjno-administracyjnych związanych z warunkami transportowymi, zakwaterowaniem i wyżywieniem zawodników i luzaków, stajniami i paszami dla koni, itp.

Artykuł 11. WYPRZEDZANIE ZAWODNIKÓW MAJĄCYCH TRUDNOŚCI NA PRZESZKODZIE LUB NA TRASIE

Zawodnik mający trudności na trasie lub przed przeszkodą, wyprzedzany przez następnego zawodnika, musi natychmiast usunąć się z drogi. Umyślne przeszkadzanie przy wyprzedzaniu jest karane dyskwalifikacją zawodnika przeszkadzającego.

Artykuł 12. ZAWODNICY WYELIMINOWANI / ZDISKWALIFIKOWANI PODCZAS RAJDU

Zawodnik wyeliminowany lub zdyskwalifikowany z jakiegokolwiek powodu musi natychmiast usunąć się z trasy i nie ma prawa kontynuować jazdy, za wyjątkiem sytuacji, w której nie ma drogi alternatywnej.

Artykuł 13. POMOC NA TRASIE

1. Na trasie pomoc z zewnątrz jest dozwolona tylko przy pojeniu i chłodzeniu koni. Komitet organizacyjny może zaznaczyć w propozycjach zawodów, że ww. pomoc może być tylko udzielana w określonych miejscach zaznaczonych na mapie trasy dostępnej zawodnikom .

2. Punkty pojenia i/lub obsługi koni muszą być rozmieszczone na trasie przynajmniej co 10 km. W punktach tych zawodnikowi można również pomóc w poprawieniu wyposażenia i ponownym wsiadaniu na konia, oraz podać to, co jest niezbędne (woda, jedzenie, sprzęt).

3. Przed startem i po przekroczeniu linii mety, podczas obowiązkowych odpoczynków oraz na bramkach weterynaryjnych można pomóc zawodnikowi i zająć się jego koniem.

4. W niektórych sytuacjach np. po upadku zawodnika, rozstania się z koniem lub w przypadku zgubienia podkowy, dozwolona jest pomoc polegająca na złapaniu konia oraz przybiciu podkowy i ponownym wsiadaniu. Podczas wsiadania lub zsiadania można podać zawodnikowi każdą część ekwipunku.

5. Używanie telefonów komórkowych i innych systemów komunikacji radiowej jest dozwolone.

6. W przypadkach wątpliwych ostateczna decyzja należy do komisji sędziowskiej bez możliwości odwołania.

Artykuł 14. POMOC NIEDOZWOLONA

1. Wszelka pomoc z zewnątrz, za wyjątkiem opisanej w artykule 14 jest zabroniona pod groźbą dyskwalifikacji. Wszelka interwencja osób trzecich, niezależnie od tego czy zawodnik

o to poprosił czy nie, której celem byłoby ułatwienie zadania zawodnikowi lub jego koniowi, jest uważana za pomoc niedozwoloną.

2. W szczególności zabrania się:

- towarzyszenia zawodnikowi na jakimkolwiek odcinku trasy, przez osoby nie startujące w rajdzie, a jadące dowolnym pojazdem, na rowerze, idące pieszo lub jadące konno;
- ustawiania przy przeszkodzie kogoś, kto popędzałby konia jakimikolwiek środkami czy sposobami;
- przecinania płotów z drutu lub siatki, rozbierania ogrodzeń, tak aby ułatwić przejście, jak również ścinania drzew.

Artykuł 15. UBIÓR ZAWODNIKA

1. Wszystkie osoby dosiadające koni podczas zawodów muszą nosić kask ochronny, posiadający atest jeździecki.

2. Do startu w zawodach rajdowych wymagane jest bezpieczne obuwie jeździeckie z obcasami o wysokości minimum 12 mm. lub strzemiona zamknięte (koszyczkowe).

3. Ubiór zawodnika musi być odpowiedni i nie uwłaczać wizerunkowi sportowych rajdów konnych. W zawodach każdej rangi zaleca się następujący ubiór :

- stosowny ubiór jeździecki (sandały i szorty nie są dozwolone na terenie bramki weterynaryjnej)
- koszula lub koszulka polo z kołnierzykiem;
- podczas oficjalnych ceremonii wymagany jest przepisowy elegancki strój jeździecki z odpowiednim kaskiem jeździeckim albo okrycie wierzchnie, koszula i krawat;
- podczas złej pogody można ubiór uzupełnić.

Artykuł 16. RZĄD I SPRZĘT JEŹDZIECKI

1. W zasadzie nie ma zastrzeżeń dotyczących sprzętu, ale musi być w dobrym stanie technicznym i dopasowany do konia. Używanie „czarnej wodzy” jest zabronione.

2. W propozycjach zawodów może być wymagane specjalne wyposażenie zwiększające bezpieczeństwo zawodnika i konia.

3. Ostrogi i baty oraz inne przedmioty używane jako baty są zabronione.

Artykuł 17. OKRUCIEŃSTWO WOBEC KONI

Patrz: Rozdział X Przepisów Ogólnych Polskiego Związku Jeździeckiego.

Artykuł 18. WAGA

1. Na zawodach rangi 3* minimalna waga jeźdźców wynosi 70 – 75 kg. Minimalna waga obowiązująca na danych zawodach musi być podana w propozycjach zawodów.

2. Na zawodach rangi 1* i 2* może być stosowana minimalna waga jeźdźców. Fakt taki reguluje Regulamin Dyscypliny Sportowe Rajdy Konne PZJ lub musi to być wyraźnie określone w propozycjach zawodów. Nie ma wag minimalnych dla juniorów i/lub młodych jeźdźców.

3. Jeżeli wymagana jest waga minimalna, to kontrola wagi musi być przeprowadzona przed startem i na mecie oraz powinna być prowadzona wrywkowo podczas trwania konkursu.

4. Jeżeli jest wymagana waga minimalna to zawodnicy mogą być ważeni wyposażeniem jeździeckim bez ogłowia. W przypadku takiego ważenia, całe ważone wyposażenie musi być używane przez jeźdźcę przez cały czas zawodów, pod karą dyskwalifikacji.

5. Zawodnik musi utrzymać minimalną wagę przez cały czas trwania rajdu pod karą dyskwalifikacji.

6. Organizatorzy muszą dysponować atestowaną wagą.

Artykuł 19. KLASYFIKACJA

1. Indywidualna

W konkursach 1*, 2* i 3* zwycięzcą zostaje zawodnik, który uzyskał najlepszy czas. Propozycje zawodów muszą wyraźnie określać sposób klasyfikacji. W zawodach klasy L, P i N klasyfikacja prowadzona jest zgodnie z obowiązującym Regulaminem Dyscypliny Sportowe Rajdy Konne PZJ.

2. Zespołowa

Zespołem zwyciężającym jest zespół, który uzyskał najlepszy czas lub wynik punktowy, po zsumowaniu czasów lub wyników trzech najlepszych zawodników danego zespołu. W przypadku jednakowych wyników, zwycięża zespół, w którym trzeci zawodnik ma najlepszy czas lub wynik.

W przypadku, gdy w jednym lub kilku zespołach sklasyfikowano jedynie dwóch zawodników, to zespoły te zajmą miejsca za wszystkimi innymi zespołami, w których sklasyfikowano po trzech zawodników.

3. Jednakowy czas

W przypadku, gdy dwóch lub więcej zawodników startujących w konkursach 1*, 2* i 3*, którzy wystartowali razem, uzyska ten sam czas przejazdu, zostaną oni sklasyfikowani według kolejności, w jakiej miną linię mety.

4. Dyskwalifikacja, rezygnacja lub eliminacja

Dyskwalifikacja, wycofanie się lub wyeliminowanie na jednym z etapów rajdu pociąga za sobą dyskwalifikację, wycofanie lub eliminację z ogólnej klasyfikacji.

4.1. Dyskwalifikacja ma miejsce wtedy, gdy zawodnik zostaje ukarany przez Komisję Sędziowską za naruszenie niniejszych przepisów, Przepisów Ogólnych PZJ/FEI, Przepisów Weterynaryjnych PZJ/FEI lub propozycji zawodów.

4.2. Eliminacja ma miejsce wtedy, gdy zawodnik zostaje usunięty z dalszej rywalizacji z powodu niekorzystnego wyniku badania konia na bramce weterynaryjnej, niemożności przebycia całej wymaganej trasy lub niemożności ukończenia etapu lub całej trasy w wyznaczonym czasie.

4.3. Rezygnacja ma miejsce wtedy, gdy zawodnik dobrowolnie wycofuje się z kontynuowania konkursu. Jest to możliwe jednakże tylko wtedy, gdy zawodnik prawidłowo ukończył wszystkie etapy do momentu rezygnacji łącznie z wymaganym po danym etapie badaniem na bramce weterynaryjnej.

5. Jeżeli koń zostaje wyeliminowany z dalszej rywalizacji w innym miejscu, niż na bramce weterynaryjnej musi zostać on przedstawiony do badania weterynaryjnego w ciągu 30 minut od wycofania. Jeżeli do wycofania konia doszło na trasie, to musi być on być zbadany przez członka komisji weterynaryjnej (ewentualnie lekarza zawodów) jak tylko wróci do bazy rajdowej.

Rozdział II. Osoby oficjalne na zawodach rajdowych

Artykuł 1. OBOWIĄZKI OSÓB OFICJALNYCH

1. Komisja Sędziowska

1.1. Podczas zawodów Komisja Sędziowska nadzoruje wykonywanie wszelkich ustaleń Komitetu Organizacyjnego dotyczących sędziowania, kontroli weterynaryjnej i pomiaru czasu.

1.2. Komitet Organizacyjny powinien zapewnić obecność innych osób oficjalnych szczególnie komisarzy i lekarzy weterynarii w liczbie proporcjonalnej do liczby zgłoszeń, ale całkowity nadzór nad przebiegiem zawodów sprawuje Komisja Sędziowska.

2. Delegat Techniczny

2.1. Delegat Techniczny musi przed zawodami sprawdzić i zatwierdzić przebieg trasy. Musi zatwierdzić techniczne i administracyjne przygotowanie zawodów, także pod względem warunków do badania i przeglądów weterynaryjnych koni, zakwaterowania jeźdźców, stajni dla koni oraz stan służby komisarycznej.

2.2. Delegat Techniczny nadzoruje odprawę techniczną i kieruje pracą całego personelu technicznego.

2.3. Delegat Techniczny sprawdza wszelkie warunki zawodów i przedstawia je Komisji Sędziowskiej, a także służy radą i pomocą przy podejmowaniu decyzji.

2.4. Do momentu przekazania przez Delegata Technicznego Komisji Sędziowskiej pozytywnego raportu o przygotowaniu zawodów, decyzje jego są rozstrzygające. W trakcie zawodów Delegat Techniczny kontroluje techniczny i administracyjny przebieg zawodów oraz pomaga i doradza Komisji Sędziowskiej i Weterynaryjnej oraz Komitetowi Organizacyjnemu.

2.5. Delegat Techniczny, jeżeli posiada odpowiednie uprawnienia, może być członkiem Komisji Sędziowskiej.

3. Komisja weterynaryjna

3.1. Komisja weterynaryjna ma całkowitą kontrolę nad wszystkimi sprawami dotyczącymi zdrowia i dobrostanu koni. Przepisy weterynaryjne PZJ/FEI obowiązują podczas wszystkich krajowych/międzynarodowych zawodów rajdowych.

4. Szef Komisarzy

4.1. Szef Komisarzy jest odpowiedzialny za organizację pracy komisarzy podczas całych zawodów.

4.2. Szef Komisarzy musi zapewnić bezpieczeństwo w stajni odpowiednie do rangi zawodów, a także zapewnić odpowiednią liczbę komisarzy na każdej bramce weterynaryjnej.

4.3. Szef komisarzy pomaga komitetowi organizacyjnemu, komisji sędziowskiej i delegatowi technicznemu, w sprawnym przeprowadzeniu wszystkich etapów zawodów takich jak: przeglądy weterynaryjne, ceremonie otwarcia i zamknięcia oraz we wszystkich niezbędnych sprawach podczas zawodów.

4.4. Szef komisarzy jest odpowiedzialny za ogólne bezpieczeństwo uczestników i pomyślny przebieg zawodów. Powinien ściśle współpracować z Przewodniczącym Komisji Sędziowskiej, Delegatem Technicznym i Przewodniczącym Komisji Weterynaryjnej.

5. Komisja odwoławcza

Uprawnienia i obowiązki Komisji Odwoławczej są przedstawione w przepisach ogólnych PZJ.

6. Komisja Weterynaryjna

6.1. Komisja Weterynaryjna sprawuje kontrole nad zdrowiem, bezpieczeństwem i dobrostanem wszystkich koni biorących udział w zawodach.

6.2. Przewodniczący Komisji Weterynaryjnej powinien w odpowiednim czasie przed rozpoczęciem zawodów nawiązać współpracę z Komitetem Organizacyjnym i Delegatem Technicznym w celu omówienia spraw związanych z bezpieczeństwem oraz organizacją badania koni podczas zawodów.

Artykuł 2. OBSADY OSÓB OFICJALNYCH NA ZAWODACH

1. Obsady osób oficjalnych na zawodach krajowych regulują Przepisy o Sędziach PZJ oraz Regulamin Dyscypliny Sportowe Rajdy Konne PZJ.

2. Obsady osób oficjalnych na zawodach międzynarodowych regulują Przepisy Dyscypliny Rajdów FEI.

Rozdział III. Definicja zawodów rajdowych

Wszelkie informacje dotyczące definicji zawodów rajdowych rangi krajowej zawarte są w Regulaminie Dyscypliny Sportowe Rajdy Konne PZJ.

Informacje dotyczące definicji zawodów międzynarodowych zawarte są w Przepisach Rajdowych FEI.

Rozdział IV. Przeglądy, badania, kontrola stanu zdrowia koni

Artykuł 1. KONTROLA WETERYNARYJNA

Rajd długodystansowy jest testem umiejętności jeździeckich w bezpiecznym wykorzystaniu możliwości i wydolności konia podczas rajdu, w zmaganiach z trasą, dystansem, klimatem, terenem i czasem. Na Delegacie Technicznym, Komisji Sędziowskiej, komisarzach, Komisji Weterynaryjnej, szefie ekipy, lekarzu weterynarii ekipy, luzakach a w szczególności na zawodniku spoczywa odpowiedzialność za zapewnienie zdrowia i dobrostanu koni, poprzez właściwe wykorzystanie ich możliwości i troskliwe traktowanie. Komisja Weterynaryjna pełni absolutną kontrolę nad wszelkimi sprawami dotyczącymi zdrowia, bezpieczeństwa i dobrostanu koni.

1. W stosunku do wszystkich zawodów w Sportowych rajdach Konnych stosuje się przepisy weterynaryjne PZJ/FEI.

2. Przeglądy i badania wymagane niniejszymi przepisami ustalono w interesie zdrowia, bezpieczeństwa i dobrostanu koni biorących udział w konkursie.

3. Decyzja komisji sędziowskiej, podjęta na podstawie opinii oficjalnych lekarzy weterynarii jest ostateczna i nie może być od niej żadnych odwołań. Niezależnie od tego Komisja Sędziowska jest zobowiązana podać, w każdym przypadku, przyczynę eliminacji konia.

4. Jeżeli z jakiegokolwiek powodu, w okresie między pierwszym, a ostatecznym przeglądem koń padnie, to komisja sędziowska jest zobowiązana sporządzić protokół dotyczący okoliczności takiego przypadku i przesłać go do Narodowej Federacji .

5. Na liście wyników końcowych mogą znaleźć się tylko te konie, które pomyślnie przeszły wszystkie przeglądy i badania.

6. Wszystkie informacje wymagane na przeglądach i w czasie badań muszą być zapisane na indywidualnych kartach weterynaryjnych, a karty te muszą być dostępne na wszystkich kolejnych przeglądach i w czasie badań. Zaraz po przeprowadzonym przeglądzie lub badaniu zawodnicy muszą mieć możliwość poznania danych dotyczących ich koni. Komitet Organizacyjny może przechowywać karty weterynaryjne w archiwum.

7. Czas ukończenia odcinka rajdu musi być zanotowany, a koń musi być przedstawiony do przeglądu Komisji Weterynaryjnej w czasie do tego przewidzianym, podanym w propozycjach.

8. Po wejściu na bramkę weterynaryjną jeźdźcy/luzacy powinni bezpośrednio i spokojnie udawać się do wyznaczonego lekarza weterynarii. Koniowi na bramce weterynaryjnej mogą towarzyszyć nie więcej niż dwie osoby.

9. Na każdej bramce weterynaryjnej za wyjątkiem bramki końcowej każdy zawodnik z koniem ma prawo do dwukrotnego wejścia na bramkę weterynaryjną. O momencie wejścia konia decyduje za każdym razem osoba za niego odpowiedzialna, jednak musi to nastąpić przed upływem ustawowego czasu, co jest podane w propozycjach.

10. Ażeby pomyślnie zakończyć dany etap zawodów koń musi wykazać się właściwą kondycją do kontynuowania rajdu, którą wyrażają trzy podstawowe elementy:

- liczba tętna nie przekraczająca normy przyjętej dla danego konkursu;
- stabilność metaboliczna;
- brak kulawizny.

11. Podczas badania konia w ruchu na bramce weterynaryjnej lekarz weterynarii na podstawie oglądania konia w klusie na prostej jedynie określa, czy koń jest kulawy, czy nie. Rozpoznanie przyczyny kulawizny jest w gestii lekarza leczącego lub prywatnego lekarza danego konia..

12. Czas wejścia konia na bramkę weterynaryjną (pod warunkiem, że tętno konia jest w normie przewidzianej w propozycjach zawodów) jest początkiem okresu obowiązkowego odpoczynku. W tym czasie zostaną zbadane wszystkie inne parametry weterynaryjne, łącznie z oceną ruchu.

13. Trasa rajdu podzielona jest na odcinki, których długość w zgodzie z Regulaminem Dyscypliny Sportowe Rajdy Konie za każdym razem musi być szczegółowo podana w propozycjach. Poszczególne odcinki (etapy) rajdu oddzielone są okresami obowiązkowego odpoczynku koni. Ich długość podana być musi w propozycjach zawodów a ewentualne

zmiany wynikające między innymi z warunków pogodowych może wprowadzić Komisja Sędziowska w porozumieniu z Delegatem Technicznym i Komisją Weterynaryjną. O wprowadzonych zmianach trzeba niezwłocznie zawiadomić zawodników i/lub szefów ekip przed startem do określonego odcinka, którego zmian dotyczy.

14. Komitet Organizacyjny, Komisja Weterynaryjna i Delegat Techniczny są odpowiedzialne za właściwą kontrolę weterynaryjną i opiekę lekarską nad końmi biorącymi udział w zawodach łącznie z zabezpieczeniem szpitalnym.

Artykuł 2. PRZEGLĄDY I BADANIA KONI

1. Badanie weterynaryjne

Pierwsze badanie konia przeprowadzane jest możliwie zaraz po przybyciu konia na miejsce zawodów. Badanie takie przeprowadza lekarz weterynarii zawodów wybrany przez Organizatora i zatwierdzony w propozycjach zawodów. Celem tego badania jest identyfikacja konia na podstawie jego dokumentu tożsamości oraz ocena jego stanu zdrowia, szczególnie pod kątem chorób zakaźnych stanowiących zagrożenie dla innych koni biorących udział w zawodach. Kon musi posiadać odnotowane w obowiązującym podczas danych zawodów dokumencie tożsamości szczepienia przeciwko grypie koni zgodne z obowiązującymi Przepisami Weterynaryjnymi PZJ. Wszelkie nieprawidłowości muszą być zgłoszone Przewodniczącemu Komisji Sędziowskiej, który w konsultacji z Przewodniczącym Komisji Weterynaryjnej podejmie właściwe postępowanie.

2. Przegląd koni przed startem

2.1. Przegląd ten powinien odbyć się, jeżeli to jest możliwe, w przeddzień startu w miejscu wyznaczonym do przeglądów weterynaryjnych przeprowadzanych podczas trwania zawodów w dniu następnym. W szczególnych przypadkach miejsce przeglądu wstępnego może być zmienione, jednak podłoże, na którym ono się odbywa powinno być maksymalnie zbliżone do podłoża na bramce weterynaryjnej. Przeprowadza go Komisja Weterynaryjna wraz z Komisją Sędziowską i Komisarzem Zawodów. Wszelkie informacje wynikające z badania konia muszą być wpisane do karty weterynaryjnej.

2.2. Podczas przeglądu badane są następujące elementy:

2.2.1. Tętno. Wszelkie anomalie tonów serca muszą być odnotowane w karcie weterynaryjnej.

2.2.2. Wybrane parametry metaboliczne – odwodnienie, czas kapilarowy, stan błon śluzowych, praca układu pokarmowego.

2.2.3. Stan grzbietu, mięśni i kończyn – odnotowuje się wszelkie bolesności, deformacje i rany w jamie ustnej, na kończynach i kłódzie oraz otarcia lub odparzenia skóry od popręgu czy siodła. W przypadku, gdy dalszy udział w rajdzie mógłby spowodować pogorszenie stanu konia, to koń taki może zostać niedopuszczony do startu.

2.2.4. Kondycja ogólna – w szczególnych przypadkach nasuwających podejrzenie istnienia stanu chorobowego koniom może być mierzona temperatura wewnętrzna.

2.2.5. Regularność chodu – badane jest w kłusie po linii prostej tam i z powrotem, minimalna długość ścieżki do badania wynosi 40 metrów. Podczas badania ruchu w kłusie, koń musi być prowadzony na luźnej wodzy.

W przypadku, gdy lekarz badający konia ma wątpliwości, czy obserwowany ruch konia pozwala na jego start w zawodach przeprowadzane jest ponowne badanie konia w kłusie, a jego ruch oceniany jest przez 3 lekarzy weterynarii będących członkami Komisji Weterynaryjnej. Ocena ta jest tajna a jej wynik zapisany na kartkach do głosowania podaje Sędzia obecny na przeglądzie. Sędzia informuje osobę odpowiedzialną za konia, czy koń

może startować, czy też jest wyeliminowany. Nie komentuje wyniku głosowania lekarzy weterynarii.

2.2.7. Podkowy i kopyta

Konie mogą brać udział w rajdzie bez podków, ale jeśli je mają, to muszą być prawidłowo podkute, a podkowy muszą być w odpowiedniej jakości. Konie kute podczas pierwszego przeglądu mogą przekraczać linie mety bez jednej lub kilku podków. Dopuszcza się stosowanie butów dla koni oraz wkładek pod podkowy.

3. Przeglądy na bramkach weterynaryjnych

3.1. Każdy etap rajdu kończy się badaniem na bramce weterynaryjnej. Wyniki tych badań muszą być odnotowane w karcie weterynaryjnej danego konia założonej podczas pierwszego przeglądu. Badanie to określa możliwości konia do kontynuowania zawodów.

3.2. W przypadku obowiązkowego ponownego badania konia przed startem do kolejnego etapu badanie takie odbywa się dokładnie w ten sam sposób, co badanie pierwsze. Jest ono przeprowadzane około 15 minut przed startem do kolejnego etapu zawodów. Podczas tego badania koń może być prezentowany zarówno pod siodłem jak i bez niego.

3.3. Pomiar liczby uderzeń serca (tętno): przeprowadzane jest przy użyciu fonendoskopu lub elektronicznego urządzenia pomiarowego. W odróżnieniu od badania na przeglądzie przed startem na bramkach weterynaryjnych podczas każdego badania tętno mierzone jest dwukrotnie. Drugi pomiar wykonywany jest dokładnie po minucie od rozpoczęcia przez konia kłusa.

3.3.1. Badanie na bramce weterynaryjnej przed kolejnym etapem: jeżeli pierwszy pomiar wykazuje, że tętno nie mieści się w granicach normy przewidzianej dla danego konkursu koń musi opuścić bramkę weterynaryjną. Jego czas przejazdu nie ulega zamknięciu. Zawodnik ma możliwość ponownego jednokrotnego wyjścia z koniem do badania w czasie przewidzianym w propozycjach zawodów. O czasie wejścia decyduje osoba odpowiedzialna za konia. W przypadku, gdy liczba tętna konia zmierzona podczas drugiej prezentacji nie mieści się w ustalonych granicach zostanie on wyeliminowany.

3.3.2. Na bramce końcowej możliwe jest tylko jedno wejście na bramkę weterynaryjną. W przypadku, gdy liczba tętna konia nie mieści się w ustalonych granicach zostanie on wyeliminowany.

3.4. Ocena innych parametrów metabolicznych - konie wykazujące objawy poważnych zaburzeń metabolicznych w postaci nadmiernego zmęczenia, udaru cieplnego, kolki, zapalenia mięśni oraz ciężkiego odwodnienia organizmu będą wyeliminowane nawet w takich przypadkach, gdy tętno mieści się w granicach normy.

3.4.1. Praca przewodu pokarmowego – oceniana jest poprzez osłuchiwanie dźwięków związanych z pracą jelit fonendoskopem.

3.4.2. Odwodnienie – badane jest poprzez odciągnięcie fałdu skóry na w okolicy stawu ramiennego i obliczeniu czasu powrotu do stanu wyjściowego.

3.4.3. Czas kapilarowy – badany jest w przedsionku jamy ustnej poprzez uciśnięcie palcem błony śluzowej i obliczenie czasu powrotu do stanu wyjściowego.

3.4.4. Stan błon śluzowych – określa się barwę, ukrwienie i wilgotność błony śluzowej spojówek i przedsionka jamy ustnej. Możliwe jest badania wszystkich dostępnych do badania błon śluzowych.

3.4.5. Stan grzbietu, mięśni i kończyn - konie, u których doszło do pogorszenia się stanu uszkodzeń ciała obserwowanych podczas pierwszego przeglądu lub podczas rajdu powstały inne, nowe mogą zostać wyeliminowane.

3.4.6. Regularność chodu - badanie to przeprowadzane jest w identyczny sposób jak podczas przeglądu wstępnego. Na bramce końcowej w konkursach 1* - 3* ruch każdego konia oceniany jest jednocześnie w sposób tajny przez 3 lekarzy weterynarii, ich ocena zapisywana

jest na kartkach do głosowania a wynik końcowy podawany jest przez Sędziego po zakończeniu badania pozostałych parametrów. W przypadku wątpliwości jednego czy większej liczby lekarzy co do sposobu prezentacji konia zawodnik może być poproszony o kolejne zaprezentowanie konia w kłusie.

3.5. Nadzór lekarski na końmi po zakończeniu zawodów

3.5.1. Wszystkie konie, które ukończyły rajd kategorii 3* muszą pozostać na terenie zawodów pod opieką weterynaryjną przynajmniej 24 godziny od badania końcowego lub przez okres krótszy, o ile komisja weterynaryjna wyrazi zgodę na wcześniejszy wyjazd konia.

3.5.2. Konie które ukończyły krótsze dystanse lub zostały wyeliminowane z zawodów za zgoda oficjalnego lekarza weterynarii mogą opuścić miejsce rozgrywania zawodów nie wcześniej niż po 2 godzinach od zakończenia współzawodnictwa.

3.5.3. Inne badania weterynaryjne - w każdym momencie trwania zawodów każdy z koni może zostać poddany badaniu lekarskiemu jak również badaniu na obecność w jego organizmie substancji zakazanych.

Artykuł 3. NAGRODA „BEST CONDITION”

Celem rozgrywania konkursu „Best Condition” jest wybór konia, który ukończył zawody w najlepszej kondycji i został sklasyfikowany pomiędzy najlepszymi końmi tych zawodów (maksymalnie 10 pierwszych koni kończących zawody maksymalnie do godziny później, niż zwycięzca).

Komitet organizacyjny może zorganizować konkurs Best Condition na wszystkich zawodach rajdowych rozgrywanych zgodnie z przepisami PZJ/FEI.

Zawodnicy nie mają obowiązku wystawiać koni do konkursu „Best Condition”.

Artykuł 4. LECZENIE KONI PODCZAS ZAWODÓW

Leczenie koni podczas zawodów regulowane jest przez Przepisy Weterynaryjne Polskiego Związku Jeździeckiego/Międzynarodowej Federacji Jeździeckiej.

Rozdział V. Nagrody i ceremonia wręczenia nagród

Artykuł 1. NAGRODY

1. Wszyscy zawodnicy, którzy ukończyli zawody muszą otrzymać flots.
2. W rajdach długodystansowych nie ma określonej minimalnej wysokości puli nagród.
3. Podział nagród pieniężnych należy wykonywać zgodnie z odpowiednimi artykułami przepisów ogólnych PZJ/FEI.

Artykuł 2. CEREMONIA WRĘCZENIA NAGRÓD

Komisja Sędziowska na wniosek Komisji Weterynaryjnej może wyłączyć każdego niedysponowanego konia z udziału w ceremonii wręczenia nagród.

ANEX I. BRAMKA WETERYNARYJNA

1. BRAMKA WETERYNARYJNA

1. Kontrola weterynaryjna w czasie rajdu długodystansowego. Bramka weterynaryjna jako forma obowiązkowej kontroli weterynaryjnym stała się powszechnie uznanym sposobem oceny stanu zdrowia konia biorącego udział w zawodach rajdowych.

2. Jak funkcjonuje bramka weterynaryjna ?

Jeździec lub osoba przez niego wyznaczona przychodzi z koniem do bramki weterynaryjnej. Sędzia czasowy wpisuje do karty czasowej i weterynaryjnej czas wejścia na teren bramki. Czas jazdy zatrzymuje się w momencie, gdy jeździec wprowadza konia do bramki w celu zbadania konia przez lekarzy weterynarii. W tym czasie wartość tętna konia nie może przekraczać wartości podanej w propozycjach zawodów. W innym przypadku zawodnik z koniem jest odsyłany z bramki na teren pola serwisowego a czas przejazdu biegnie nadal. Konie odesłane z bramki mają możliwość drugiego wejścia do badania w czasie ustalonym przez regulamin rozgrywania danego konkursu (za wyjątkiem badania konia na bramce końcowej). Zatrzymanie czasu przejazdu następuje w momencie ponownego wejścia na teren bramki.

Czas obowiązkowego odpoczynku rozpoczyna się w momencie, gdy jeździec zgłasza się na badanie weterynaryjne przyprowadzając konia, którego tętno odpowiada wartościom podanym w propozycjach. Czas każdego obowiązkowego odpoczynku jest podawany z wyprzedzeniem w propozycjach albo na odprawie technicznej.

Czas wyjazdu oblicza się dodając czas odpoczynku do czasu wejścia na bramkę.

3. Organizacja bramki weterynaryjnej

Dla dobrego funkcjonowania bramki weterynaryjnej najistotniejsze jest: bardzo dobra organizacja i wystarczająca liczba osób oficjalnych. Ideałem byłoby mieć następujące osoby oficjalne do poniżej opisanych zadań na każdej bramce.

2. ZADANIA OSÓB OFICJALNYCH NA BRAMCE WETERYNARYJNEJ

1. Szef Komisarzy

Jest on odpowiedzialny za sprawne funkcjonowanie całości bramki.

Musi on zwrócić uwagę na:

- obecność znaków kierunkowych, dobre ogrodzenie terenu bramki, oznakowanie sędziów i asystentów nakryciami głowy albo specjalnymi kolorowymi koszulkami. Teren bramki weterynaryjnej powinien być wystarczająco rozległy, aby 3 do 5 koni mogło być badanych jednocześnie. Ścieżka do badania ruchu powinna mieć przynajmniej 40 metrów długości.
- Do koni, które przekroczyły linię mety danego odcinka ma dostęp tylko ich serwis. Dlatego pomiędzy linią mety odcinka a bramką weterynaryjną musi być wyznaczona strefa serwisowa zapewniająca wystarczającą ilość miejsca do chłodzenia i pojenia koni, mierzenia tętna itp. Udogodnieniem jest bliskość samochodów serwisowych i łatwy dostęp do pojemników z wodą.

2. Sędziowie mierzący czas.

Członkowie Komisji Sędziowskiej odpowiedzialni za mierzenie czasu przejazdu muszą znajdować się w następujących miejscach:

a) Meta odcinka

Sędzia wpisuje czas do :

- 1) formularza (tabeli);
- 2) karty czasowej

Uwagi :

- Czas jazdy biegnie;
- Formularze są pamięcią sędziów mierzących czas;
- Jeździec ma ze sobą kartę czasową.

b) Bramka weterynaryjna

Kiedy jeździec prosi o zbadanie konia, sędzia wpisuje czas do:

- 1) formularza (tabeli);
- 2) karty weterynaryjnej;
- 3) karty czasowej.

Sędzia sprawdza czas jaki upłynął pomiędzy przekroczeniem linii mety danego odcinka a wejściem w bramkę weterynaryjną.

Uwagi :

- Czas jazdy jest zatrzymany i zaczyna się obowiązkowy odpoczynek;
- Jeśli kilku jeźdźców prosi o badanie w tym samym momencie, to zapisuje się im wszystkim ten sam czas, nawet jeśli nie mogą być zbadani w tym samym czasie.

c) Wyjazd

• Sędzia sprawdza czas wyjazdu i wpisuje go do :

- 1) formularza (tabeli);
- 2) karty czasowej.

• Sędzia sprawdza czy koń przeszedł badanie weterynaryjne i czy był przedstawiony do ewentualnego ponownego badania;

• Wypuszcza zawodnika na trasę we właściwym czasie.

Uwagi :

• czas wyjazdu konia na trasę kolejnego etapu jest sumą czasu wejścia na bramkę weterynaryjną i obowiązkowego odpoczynku.

3. Komisarze

Komisarz obecny na terenie bramki weterynaryjnej kieruje ruchem koni, które weszły do bramki w celu badania weterynaryjnego, aby uniknąć nadmiernego i niepotrzebnego oczekiwania na badanie.

4. Lekarze weterynarii.

Lekarze weterynarii badają konie na bramce weterynaryjnej i decydują, który koń przechodzi dalej, który zostaje wyeliminowany, a który ma wrócić do ponownego badania, na przykład wtedy, gdy tętno jest za wysokie. Jednakże ostateczna decyzja zawsze należy do Sędziego Głównego.

5. Sekretarze lekarzy weterynarii.

Sekretarze wpisują orzeczenie lekarzy do kart weterynaryjnych.